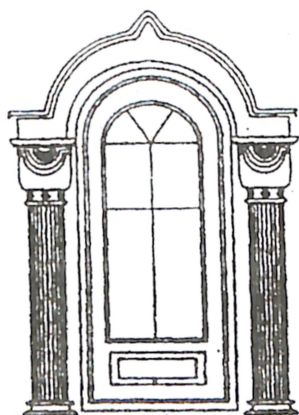

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

УКУЛЬТУРА УКРАЇНИ

Випуск 5
Мистецтвознавство

Збірка наукових праць

Харків ХДАК 1999

В.М.Шейко

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ ЯК ФУНДАТОРА
КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ТА БІБЛІОТЕЧНО-
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (ДО 70-ЛІТТЯ З
ДНЯ ЗАСНУВАННЯ)**

Культура як сукупність способів і методів людської діяльності, системна інтегрована якість суспільства, сукупність соціальних норм і цінностей - важлива умова суспільного розвитку, виявлення творчих здібностей людини. Академія культури - навчальний заклад, який покликаний здійснювати навчання і виховання фахівців, здатних реалізувати державну політику в сфері культури.

Нормативні основи розробки державної культурної політики містяться в Законах України "Про освіту", "Про національну програму інформатизації", "Про бібліотеки і бібліотечну освіту", "Про музеї та про музейну справу", в "Основах законодавства України про культуру", "Концептуальних напрямках діяльності органів виконавчої влади щодо розвитку культури". Головні ідеї, напрями та принципи, які містяться в цих та ін. державних нормативних документах, мають бути закладені в основу концепції, розробленої Харківською державною академією культури. Вона складається з системи ідей, спрямованих на створення навчального закладу з високим іміджем, що ґрунтується на системі високоінтелектуальних технологій, розвиненій структурі навчальних спеціальностей і спеціалізацій, яка відображає потреби галузі в кадрах різного профілю: культурологів, інформаціологів, книгознавців, бібліографів, бібліотечних працівників, спеціалістів народного музичного мистецтва, музеєзнавців, менеджерів культури і шоу-бізнесу, працівників сфери соціальної роботи та соціопедагогів, режисерів театру, кіно- і телемистецтва та ін.

Розвиток ХДАК повинен здійснюватися згідно з довгостроковою програмою, з урахуванням власного майже сімдесятилітнього досвіду підготовки фахівців, ґрунтуватися на спадкоємності наукових і художньо-творчих шкіл та напрямів, усталених традиціях, вироблених цінностях і набутках. Разом з тим концепція розвитку ХДАК повинна орієнтувати на діяльність у нових, складних соціально-політичних і економічних умовах молодій українській державі: підвищувати якість освіти відповідно до потреб держави, реалій ринку праці, мобільної зміни асортименту спеціальностей і спеціалізацій, зростання масштабів і ускладнення структури інформаційного простору.

ХДАК має високий науково-педагогічний і художньо-творчий статус.

Заснований у 1929 році як вищий навчальний заклад політичної освіти, інститут у своєму розвитку відбив ті зміни і процеси, які були притаманні радянському суспільству протягом десятиліть. Принципова перебудова діяльності інституту почалася в кінці 80-х років, коли був взятий курс на широку культурологізацію, деідеологізацію, гуманізацію навчально-виховного процесу та на його національно-культурне спрямування. Наукова діяльність провідних фахівців вузу була переорієнтована на розробку фундаментальних підвалин навчально-виховного процесу з урахуванням нової соціокультурної ситуації, яка виникла в процесі утворення незалежної української держави. Внаслідок цих зусиль були відкриті нові кафедри, факультети, спеціальності і спеціалізації, визначені нові пріоритети діяльності колективу інституту у формуванні змісту і структури навчального процесу, наукових досліджень, художньо-творчої діяльності.

ХДАК нині - це 24 доктори наук, професори, 5 академіків міжнародних і українських академій, кандидатів, доцентів - 101, 16 викладачів, які мають почесні звання народних, заслужених артистів, заслужених працівників культури, заслужених діячів мистецтва. Академія має докторантуру, аспірантуру, дві спеціалізовані вчені ради по захисту докторських і кандидатських дисертацій у галузях мистецтвознавства, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, АСУ та прогресивних інформаційних технологій.

Як провідний заклад гуманітарно-культурологічної освіти лівобережжя України, Харківська державна академія культури спрямовує зусилля на збереження і нарощування інтелектуального, художньо-творчого потенціалу, який визначає і буде визначати лідируюче положення ХДАК в освітній, науковій, соціально-культурній та художньо-творчій діяльності. Стратегічною метою є утвердження вузу на загальноєвропейському рівні гуманітарної освіти, яка відповідає вимогам міжнародних стандартів і забезпечує гідне місце в системі освітніх установ ХХІ століття. Досягнення цієї мети можливе за умови вирішення таких тактичних завдань:

- укріплення і розвиток матеріально-технічної бази навчально-виховного процесу, наукових досліджень, культурно-творчої діяльності;
- розвиток демократичних засад в управлінні діяльністю ХДАК, підвищення ролі вченої ради, ректорату, факультетів, кафедр, суспільних організацій, розвиток студентського самоврядування;
- подальше підвищення компетентності, професійної майстерності професорсько-викладацького складу, якості підготовки спеціалістів, ефективне використання наукового потенціалу академії, удосконалення культурно-творчої і художньо-творчої діяльності;
- поліпшення соціально-економічних умов праці і життя професорсько-викладацького складу, співробітників, студентів, аспірантів і докторантів.

Підвищення статусу ХДАК як провідного вузу надасть можливість значно розширити свої організаційно-координуючі, навчально-методичні, експертно-аналітичні і консультативні функції, активніше впливати на культурну політику держави. В перспективі ХДАК має стати одним із головних центрів освіти і науково-творчої діяльності в культурологічному просторі України, формувати методологію і напрями дослідження національних традицій, освіти і культури, підготовки національних кадрів для української держави та інших держав. Розвиток Харківської державної академії як відкритої науково-освітньої системи з функціонуванням інфра- і макро-структур дозволяє створити нову, прогресивнішу інфраструктуру на основі системи вищих шкіл (Вища школа культурології, Вища школа соціально-культурної діяльності, Вища школа бібліотекознавства та інформатики, Вища школа народного музичного мистецтва, Вища школа музезнавства, Вища школа управління і економіки культури, Вища школа реклами та ін.). Вихід на якісно новий рівень розвитку вузу можливий за умови реалізації таких принципів діяльності:

- взаємозв'язку освітньої і науково-дослідної діяльності в системі "вуз-аспірантура-докторантура";
- інновацій, який передумовлює створення курсів і програм за новими видами професійної діяльності;
- поєднання традицій і новаторства, з використання позитивного досвіду попередніх десятиліть у новому соціокультурному аспекті;
- варіативності навчального процесу, який передбачає гнучкий підхід до відбору змісту, форм і методів підготовки спеціалістів з урахуванням їх реальних можливостей і перспектив професійної діяльності.

Реалізація цілей, завдань і напрямів підготовки кадрів передбачає:

- створення системи апробації і експертної оцінки експериментальних проєктів навчання, концепцій нових спеціальностей і кваліфікацій, варіантів методичного оснащення на базі проблемних лабораторій і науково-інформаційного центру, впровадження нових дидактичних та інформаційних технологій у навчальний процес;
- уведення дистанційного навчання на основі сучасних комп'ютерних технологій як доповнення до основних форм освітнього процесу (очна, заочна, екстернатна);
- забезпечення повномасштабного переведення навчального процесу на сучасний рівень обслуговування інформаційними і телекомунікаційними сервісними системами; розвиток і наповнення новим змістом діяльності існуючого комп'ютерного центру з виходом в Інтернет; створення базової системи телекомунікації; оснащення кафедр комп'ютерами, мультімедіа, сучасними комп'ютерно-діагностичними і навчальними програмами, електронними варіантами навчальної літератури та ін.

Комплексна інтеграція інформаційно-бібліотечних процесів, які б трансформували бібліотеку ХДАК у бібліотечно-інформаційний центр підтримки науково-педагогічного процесу, має здійснюватися через наступні етапи інформатизації:

- оснащення сучасною обчислювальною і множинною технікою, передовим програмним забезпеченням;
- функціонування електронного каталога фонду бібліотеки на декількох комп'ютерних пунктах ХДАК;
- використання телекомунікаційних систем для оптимального бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів;
- участь ХДАК у сумісних проєктах з міжнародними організаціями ІФЛА, ЕВКЛІД, БОБКАТССС та ін. з метою обміну базами даних.

Розвиток організаційно-координуючої та інноваційно-пошукової діяльності у сфері народної художньої творчості, соціокультурної та бібліотечно-інформаційної діяльності зумовлює:

- впровадження в навчальний процес державних освітніх стандартів з усіх спеціальностей;
- об'єднання науково-методичного потенціалу споріднених вузів для вироблення випереджуючих освітніх програм спеціального навчання, широкого обміну досвідом, створення єдиного банку даних та інформаційних зв'язків;
- впровадження системи спадкоємності освіти з усіх спеціальностей, розвиток безперервної багаторівневої освіти у вузах культури і мистецтв;
- рецензування навчальних посібників, підручників, участь у проведенні державної атестаційної експертизи навчальних закладів.

Концепція функціонування академії як системи, її складових, динаміка її розвитку полягає, з одного боку, у створенні нових факультетів і кафедр відповідно до перспективних напрямів підготовки фахівців, з іншого - у створенні комплексу культурологічної освіти, в якому здійснюватиме тісне співробітництво різних типів навчальних закладів. Реалізація зазначеної концепції зумовлює певні структурні зміни. Передбачається розбудова і модернізація існуючих семи факультетів (народного музичного мистецтва, культурології, режисерсько-хореографічного, бібліотекознавства та інформаційної діяльності, довузівської підготовки та післядипломної освіти, по роботі з іноземними громадянами). Посилення інтеграції споріднених вищих навчальних закладів культурологічного спрямування різних рівнів повинно залишатися однією з провідних тенденцій у майбутньому. Створений на базі ХДАК навчальний комплекс "Кадри культури", до якого входять 8 училищ культури Східного регіону та Криму (Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Мелітополя, Гадяча, Сум, Сімферополя, Харкова), має вирішувати питання поглибленої якісної підготовки спеціалістів за новими напрямами з урахуванням потреб галузі та ринку. В перспективі при ХДАК

можливе створення спеціалізованого навчального закладу – ліцею. ХДАК спрямовує свою діяльність на співпрацю зі школами та ліцеями мистецтв Східного регіону, розширює мережу навчально-консультаційних пунктів, поширює співробітництво з провідними науково-дослідними та академічними центрами України і зарубіжжя.

Головна мета діяльності академії - підготовка висококваліфікованих спеціалістів для галузі культури, мистецтва та освіти, для широкої сфери соціокультурного життя суспільства, які володіють системою фундаментальних теоретико-методологічних і прикладних знань, морально-духовних якостей. Все це дозволить забезпечити ефективну участь випускників у реалізації перспективних напрямів у культурній та освітній політиці держави,

Основні завдання підготовки кадрів:

- формування цілісної, творчої особистості спеціаліста з високим рівнем духовності - громадянина і патріота;
- формування і розвиток у студентів потреб, інтересів, мотивів до навчальної, наукової і практичної діяльності в сфері культури;
- опанування студентами сучасних способів і каналів передачі наукової інформації, сучасних інформаційних технологій комп'ютерних засобів.

Перспективні напрями підготовки кадрів визначаються на основі виявлення реальних потреб галузі в спеціалістах різного профілю. Структура спеціальностей, спеціалізацій і програм додаткової професійної освіти повинна мати гнучкий характер і постійно реагувати на зміни в соціокультурній і етнокультурній ситуаціях. У сучасних умовах пріоритетними напрямами підготовки спеціалістів необхідно визначити такі: культурологія, документознавство та інформаційна діяльність, книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство, книговидавництво і книгорозповсюдження, патентознавство і ліцензійна діяльність, музейна справа, охорона пам'яток історії і культури, соціальна педагогіка, менеджмент організацій, народна художня творчість, театральне мистецтво, кіно-телемистецтво, музичне мистецтво, музичне виховання, хореографія.

В межах цих напрямів може розвиватися гнучка система спеціальностей, спеціалізацій і кваліфікацій на основі багатоступеневої підготовки: бакалавр-спеціаліст-магістр.

Окрім того, слід передбачити відкриття нових спеціалізацій, зокрема: історія української культури, політична культурологія, етнокультурологія, етнопедагогіка, педагогіка культурно-дозвілєвої діяльності, сімейна педагогіка, психодіагностика та соціально-культурна реабілітація, менеджмент реклами, арт-менеджмент, менеджмент туристичної діяльності, архівознавство та археологія, українська фольклористика. Серед перспективних кваліфікацій можна назвати такі: спеціалісти по захисту

інформації, спеціалісти з політичної культурології та зв'язку з різними релігійними конфесіями.

Основні принципи:

- фундаментальність освіти передбачає відображення в навчальному процесі провідних ідей, шкіл, концепцій і напрямів. Реалізація цього принципу можлива через впровадження експериментальних навчальних планів, створення нових авторських програм, удосконалення і перегляд діючих навчальних програм, оновлення і створення якісно нових підручників, навчальних методичних посібників, а також істотне розширення, збагачення інформаційної бази навчального процесу.
- поглиблена професійна підготовка кадрів - освоєння студентами широкого спектру прикладних знань, вмінь і навичок за вибраною спеціальністю
- актуалізація змісту навчання - постійне оновлення змісту дисциплін і збагачення сучасними науковими знаннями;
- цілісність освітнього простору, який передбачає взаємозв'язок у межах кожної спеціальності всіх її блоків навчальних дисциплін;
- взаємозв'язок загальнодержавних і регіональних компонентів у освітній системі - передбачає відображення в навчальному процесі специфіки Слобожанщини, особливостей регіональної культурної і освітньої політики, традицій і сучасних проблем культурного життя східноукраїнського регіону;
- інтеграція змісту навчальних дисциплін з кожної спеціальності, які впроваджені в академії;
- безперервна освіта - передбачає взаємозв'язок між різними рівнями підготовки спеціалістів - від довузівського до післявузівського (в системі: спеціалізована школа - коледж - вуз - аспірантура, докторантура).

У концептуальному розумінні науково-дослідницька діяльність професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів і студентів є базою всього навчально-методичного, художньо-творчого і виховного процесів. Підвищення наукового статусу навчального закладу є найважливішим завданням, над яким працює колектив академії.

Головною передумовою підвищення наукового статусу вузу є актуальність наукових досліджень, їх спрямування на вдосконалення навчально-методичної, виховної та художньо-творчої діяльності колективів кафедр, а також зорієнтованість на потреби розвитку соціокультурної сфери.

Науково-дослідна робота ХДАК здійснюється в контексті державної культурної політики за такими напрямками:

- культура України як складова частина світового культурного процесу;

- українська культура в європейському контексті;
- соціодинаміка культури;
- етнокультурні процеси в Україні та Європі;
- культурологія як фундаментальна наука;
- теоретико-методологічні проблеми інформаційної культури;
- розвиток книгознавства та історія української книги;
- хорової культури України: історія, теорія, сучасність;
- проблеми соціально-культурної, культурно-дозвілєвої діяльності;
- соціально-культурна адаптація і реабілітація різних груп населення;
- моніторинг та скринінг соціокультурних процесів в Україні в цілому та зокрема в регіоні;
- етнографія і фольклор Слобожанщини;
- розвиток музейної справи в Україні: історія, теорія, сучасність;
- історія економічної думки та проблеми економіки культури;
- розробка моделей національної інформаційної системи в Україні з використанням сучасних інформаційних технологій;
- бібліотека як соціальний інститут: історія, сучасність, перспективи;
- українська бібліографія як предмет дослідження та викладання;
- бібліотечні фонди та каталоги: історія, теорія, організація;
- документознавство: історія, теорія, сучасність;
- народні музичні інструменти України: історія і сучасність;
- духові та естрадні оркестри в Україні: історія і сучасність;
- співочо-виконавські традиції Слобожанщини;
- театральна культура України: історія і сучасність;
- кіно- і телемистецтво;
- реклама та шоу-бізнес: історія, теорія, практика;
- наукове та методичне забезпечення викладання навчальних дисциплін;
- теорія та методика безперервної освіти; розвиток дистанційної освіти;
- міжнародна діяльність ХДАК у сфері культурологічної, бібліотечної та інформаційної освіти в умовах інформатизації суспільства та переходу до ринкової економіки.

ХДАК у своїй діяльності виходить з концептуальної установки, згідно з якою наукова діяльність має бути актуальною, базуватися на фундаментальних дослідженнях проблем, проводитися на широкій експериментально-соціологічній базі, здійснюватися в контексті прогресивних наукових концепцій, мати тісний зв'язок із практикою.

Вирішення цих завдань передбачає конкретні дії:

- розширення теоретико-методологічної бази науково-дослідної

діяльності в контексті прогресивних вітчизняних і світових філософських та культурологічних концепцій;

- створення єдиного інформаційного банку даних у сфері прогресивних філософсько-культурологічних та загальногуманітарних досліджень вітчизняного та світового рівнів;

- значне розширення емпіричної, конкретно-соціологічної бази досліджень, вихід на широке поле інформаційного простору, врахування основних тенденцій і міжнародних стандартів якості дослідницьких проектів;

- розробка механізму збалансованого розвитку і фінансування фундаментальних, прикладних і пошукових досліджень;

- широке використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі, культурно-творчій, художньо-виконавській та виховній діяльності;

- підтримка існуючих наукових та творчо-художніх шкіл і створення нових;

- розширення можливостей підготовки для ХДАК і регіону науково-педагогічних кадрів через докторантуру, аспірантуру, відкриття нових наукових спеціальностей з пріоритетних напрямів підготовки кадрів і наукових досліджень;

- забезпечення державного цільового фінансування, а також активні пошуки можливостей недержавного фінансування наукових досліджень;

- зміцнення зв'язків з академічною наукою в Україні і за кордоном, Центром культурних досліджень при Міністерстві культури і мистецтв України, провідними світовими центрами гуманітарних досліджень;

- подальший розвиток наукових зв'язків із центрами ЮНЕСКО, міжнародними організаціями ІФЛА, БОБКАТССС, ЕВКЛІД, ТАСІС, Міжнародною академією інформатизації;

- активний розвиток прикладних досліджень за замовленнями Міністерства культури і мистецтв України, органів культури, освіти, державних і недержавних організацій;

- активне використання мережі Інтернет з метою створення банку даних по теоретико-методичних і прикладних дослідженнях у гуманітарній сфері, забезпечення широкого доступу до цієї системи викладачів, докторантів, аспірантів, студентів, співпрацівників ХДАК;

- мобільне комплектування бібліотеки академії новою навчальною і науковою літературою, значне розширення переліку передплатних видань для бібліотеки, читальних залів, кафедр;

- участь у розробці і науковому обґрунтуванні перспективних напрямів соціально-культурної і освітньої політики, а також міжнародних, національних та регіональних проектів;

- проведення прогностичних і маркетингових досліджень потреб сфери культури в кадрах різного профілю;

- широке впровадження результатів наукових досліджень через проведення міжнародних, всеукраїнських, регіональних, науково-теоретичних конференцій, симпозіумів, семінарів;

- видання на високому поліграфічному рівні тез, збірок наукових праць, монографій, інформбюлетенів, альманахів, навчальних посібників, підручників, курсів лекцій, в яких узагальнено результати наукових досліджень кафедр і факультетів.

З метою вдосконалення організації науково-дослідної роботи необхідно:

- створити при кафедрах спеціалізовані науково-дослідні лабораторії по дослідженню та впровадженню в практику бібліотечно-інформаційних технологій, культурологічних проблем, музичного фольклору, соціально-педагогічних технологій та ін. Планувати на майбутнє створення на цій базі науково-дослідного інституту проблем розвитку вітчизняної культури;

- створити відділ наукової експертизи державних і приватних проєктів, програм досліджень у галузі культури і мистецтв, лабораторію соціокультурних досліджень;

- широко використовувати внутрішні й міжнародні гранти для розширення можливостей наукових пошуків професорів, доцентів і особливо молодих учених;

- удосконалювати систему надання наукових відряджень, стажувань, творчих відпусток, закордонних стипендій для вивчення і наукового узагальнення вітчизняного і світового досвіду в галузі культурології, документознавства, соціальної роботи, художньої культури;

- суттєво зміцнити видавничу базу ХДАК, створити видавничий відділ, оснастити видавничий процес сучасними технічними засобами;

- створити студентський науково-творчий центр дослідження молодіжних проблем, питань дозвілєвої діяльності, художньо-виконавської творчості, студентську навчальну телестудію, регулярно видавати альманахи з кращих студентських наукових праць;

- вдосконалювати систему організації науково-дослідної роботи на кафедрах, факультетах, реалізувати повною мірою підготовку науково-педагогічних кадрів за принципом спадкоємності: студент – аспірант – кандидат наук – доктор наук.

Виховна робота - важлива складова частина підготовки кадрів. Систематичне й глибоке оволодіння студентами, аспірантами, слухачами курсів знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищення загальнокультурного рівня можливі лише за умови додержання статуту вузу, правил внутрішнього розпорядку ХДАК, законодавства, моральних, етичних норм. Метою виховання є формування фахівців - носіїв високої гуманітарної культури, інтелектуальних, моральних, національних

цінностей.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники зобов'язані особистим прикладом і всією системою виховання у вузі:

- повагу до принципів загальнолюдської моралі і правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства, поміркованості, інших доброчинностей;

- виховувати у молоді повагу до батьків, жінки, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, державного і суспільного устрою, дбайливе ставлення до навколишнього середовища;

- готувати студентів до свідомого життя у дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

- додержуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність студента;

- захищати студентську молодь від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, вживання алкоголю, наркотиків, інших шкідливих звичок.

Важливою умовою ґрунтовності та ефективності виховного процесу є подолання професійної однобічності, формування у майбутніх фахівців широкої світоглядної орієнтації, політичної та естетичної культури, національної гідності та самоповаги. Вирішення цих завдань виховання доцільно проводити за такими напрямками:

- національно-патріотичне виховання - формування громадянина - патріота, усвідомлення долі, історичної місії свого народу, вивчення історії та культури українського народу, інших народів, що проживають на території України;

- світоглядно-філософське та гуманітарно-культурологічне виховання, яке становить теоретичним фундаментом гуманітарної та професійної підготовки і виробленню у студента гуманістичних цінностей, усвідомленню основних тенденцій соціокультурного розвитку людства;

- соціально-політичне виховання спрямоване на соціалізацію особистості, виховання політичної культури;

- правове виховання націлює на набуття системи знань про Конституцію України, основи законодавства держави, права й обов'язки громадянина, права і свободи людини в контексті міжнародних правових документів;

- моральне виховання - формування високих моральних якостей особистості, культури поведінки на основі поєднання загальнолюдських етичних норм з моральними традиціями та етичною культурою українського народу, інших етнічних груп, які проживають в українській державі;

- трудове виховання - високий професіоналізм майбутніх фахівців, ділові якості, вміння адаптуватися до складних життєвих ситуацій в процесі

трудової професійної діяльності;

- екологічне виховання - оволодіння культурою екологічного мислення та поведінки особистості, формує ставлення до природних, соціальних та культурних ресурсів;

- фізичне виховання сприяє здоровому способу життя, гармонічному розвитку особистості студента, створює умови для високоефективної навчальної діяльності;

- естетико-художнє виховання сприяє розвитку у студентів творчих здібностей, почуття прекрасного, естетичних поглядів, смаків, оволодінню надбаннями національної і світової художньої культури.

Реалізація основної мети і завдань виховання за означеними напрямками можливе за умови дотримання низки таких наукових принципів:

- єдності навчання та виховання - оволодіння особистістю знаннями у поєднанні з високими гуманними принципами професійної і суспільної діяльності;

- єдності теорії та практики виховання, який орієнтує на єдність думки і діла, на активну життєву позицію особистості;

- індивідуалізація виховного процесу, врахування в процесі спілкування зі студентами таких індивідуальних рис особистості, як сприйняття світу, мислення, почуття, уява, пам'ять, воля та характер;

- гармонізація суспільного та сімейного аспектів виховання, координація зусиль вузу та сім'ї у процесі навчання студента;

- розвиток творчої ініціативи та самодіяльності студентської молоді у вирішенні питань навчання, організації дозвілленої діяльності та побуту;

- системність виховного процесу, координація виховних дій, принципів та засобів виховного впливу на особистість в аудиторний та позааудиторний часи, систематичність проведення виховних заходів.

Для організації навчально-виховного процесу в академії існує усталена і за необхідністю створюється нова інфраструктура, до складу якої входять суб'єкти виховання: професорсько-викладацький колектив, ректорат, деканати, рада з виховної роботи, проректор з навчально-методичної та виховної роботи, заступники деканів з виховної роботи, наставники (куратори) академгруп, студентська профспілка, студкоми гуртожитків, бібліотека, клуби за інтересами, студентський театр, студентська філармонія, культурний центр та ін.

Поєднання зусиль усіх ланок виховної системи повинні сприяти створенню в академії сприятливого мікроклімату для навчання, наукової та художньої творчості, атмосфери доброзичливості і взаєморозуміння, співробітництва і взаємоповаги в усіх підрозділах і на всіх рівнях.

Розвиток і функціонування академії передбачають оптимізацію її організаційної структури та системи управління.

Структура академії зумовлена потребами практики, необхідністю

підготовки кадрів для нових напрямів у галузі культури. В перспективі передбачається створення нових факультетів: хореографії, реклами і шоу-бізнесу, книгознавства і книжкового бізнесу, факультету кіно-телережисури та ін. Це потребує реформування існуючих та створення низки нових кафедр:

- класичної хореографії;
- реклами, арт-менеджменту та шоу-бізнесу;
- соціальної культурології;
- книгознавства та видавничої справи;
- правових дисциплін

нових відділів:

- бізнес-консалтинг;
- зовнішніх зв'язків;
- майстер-класу, виробничої практики і працевлаштування;
- роботи з абітурієнтами.

Концепція розвитку орієнтує на тісний зв'язок навчання з практикою, на освоєння нових технологій з численних напрямів сфери культури. Тому в структурі вузу передбачається створення навчального театру - своєрідного культурно-творчого центру, в якому студенти могли б практично вирішувати питання режисури, сценарної майстерності, менеджменту, маркетингу, продюсерства, дизайну, реклами, іміджмейкерства, шоу-бізнесу та ін. Вирішенню питання розвитку художньо-творчої діяльності сприятиме створення студентської філармонії, студентської телестудії. Це надасть змогу розширити можливості для культурного спілкування студентів з аудиторією, для гастрольної діяльності, апробації знань і умінь студентів художніх відділень.

Згідно з новітніми технологіями у галузі бібліотекознавства, документознавства та інформатики необхідно створити проблемну лабораторію та Інформаційний центр, призначений для навчання і консультацій із відповідних сфер діяльності.

Управління академією має здійснюватися згідно з чинним законодавством та Статутом інституту і передбачає подальшу демократизацію цього процесу, делегування управлінських прав структурним підрозділам при одночасному підвищенні їх відповідальності за свої сфери діяльності.

Головою і керівником ХДАК є ректор.

Основні питання навчальної, наукової, виховної діяльності розглядаються на засіданнях ученої ради академії, учених радах факультетів, засіданнях ректорату та деканатів.

Ректор, проректори, декани, завідувачі кафедрами щорічно виступають перед колективом інституту та колективами відповідних підрозділів зі звітом про результати діяльності ХДАК та її підрозділів.

Основні питання життя студентства повинні вирішувати органи студентського самоврядування.

Ректорат здійснює рекламно-інформаційне забезпечення управління академією.

Основним джерелом формування фінансових ресурсів академії є асигнування з державного бюджету. Додатковим джерелом формування фінансових ресурсів є позабюджетні кошти:

- основні і додаткові освітні послуги;
- науково-консультаційні та інформаційні послуги;
- діяльність вузу як об'єкта і суб'єкта інвестиційної політики в державі та поза її межами;
- благодійні вклади юридичних та фізичних осіб;
- гранти на проведення науково-дослідної і навчально-методичної діяльності.

Концепція розвитку ХДАК зумовлює розробку широкомасштабної програми і комплексу заходів щодо реалізації основних ідей, розвитку і функціонування її в майбутньому як одного із головних державних навчальних закладів культурологічного і бібліотечно-інформаційного спрямування.